

Meroffentlighed – mere end loven kræver

Meroffentlighedsprincippet i § 14 forpligter myndighederne til altid at overveje, om de kan give borgere adgang til mere end det, loven strengt kræver. Det er et vigtigt princip, du bør kende til.

Hvad er meroffentlighed?

Meroffentlighed er princippet om, at myndigheder ikke blot skal give det minimum, loven kræver – de skal aktivt overveje, om de kan og bør give mere. Det fremgår af offentlighedslovens § 14:

"Det skal i forbindelse med behandlingen af en anmodning om aktindsigt overvejes, om der kan gives aktindsigt i dokumenter og oplysninger i videre omfang end krævet efter reglerne i kapitel 3-6." — Offentlighedslovens § 14, stk. 1

Princippet handler om ånd frem for bogstav: selvom et dokument teknisk set kan holdes hemmeligt, er spørgsmålet, om det bør holdes hemmeligt i det konkrete tilfælde.

En pligt, ikke blot en mulighed

Det er vigtigt at understrege, at meroffentlighed ikke bare er noget, myndigheder kan vælge at gøre. Det er noget, de skal overveje. Hvis en myndighed undlader at overveje meroffentlighed, har den begået en sagsbehandlingsfejl, som du kan klage over.

Det betyder, at myndigheden i hvert enkelt tilfælde, hvor den overvejer at undtage et dokument, skal spørge sig selv: "Er der nogen grund til, at vi holder dette hemmeligt – eller kan vi give borgeren adgang?"

Hvornår bruges meroffentlighed?

Meroffentlighed er særligt relevant, når:

- Myndigheden ønsker at undtage interne arbejdsdokumenter, men der ikke er en egentlig fortrolighedsinteresse
- Hensynet til den potentielle skadesvirkning er minimal
- Sagen er af særlig offentlig interesse
- Aktindsigten vil fremme kontrol med offentlig forvaltning

Brug meroffentlighed i din klage

Meroffentlighedsprincippet er et nyttigt argument, når du klager over et afslag. Selvom myndigheden har juridisk ret til at undtage et dokument, kan du argumentere for, at den bør give aktindsigt alligevel ud fra hensynet til åbenhed og demokratisk kontrol.

I din klage kan du formulere det sådan:

"Jeg anmoder myndigheden om at revurdere afslaget og overveje, om aktindsigt kan gives i medfør af meroffentlighedsprincippet i offentlighedslovens § 14. Jeg kan ikke se, at der er konkrete hensyn, der tilsiger hemmeligholdelse i dette tilfælde."

Meroffentlighed som demokratisk redskab

Meroffentlighedsprincippet afspejler en demokratisk grundværdi: at det offentlige som udgangspunkt bør agere åbent og gennemsigtigt. Undtagelser fra åbenhed skal begrundes konkret og sagligt – og tvivlen bør komme borgeren til gode.

Når myndigheder tager meroffentlighedsprincippet alvorligt, skabes der tillid til det offentlige system. Og det er til gavn for alle.